

Š O L S K A K R O N I K A
REVIJA ZA ZGODOVINO ŠOLSTVA IN VZGOJE
Glasilo Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana

Leto 2020, številka 3

Letnik 29 – LIII

School Chronicle / Schulchronik

Journal of the History of Schooling and Education.

Bulletin of the Slovenian School Museum. Ljubljana. Slovenia.

**Zeitschrift für Schul- und Erziehungsgeschichte. Organ des
Slowenischen Schulumseums. Ljubljana. Slowenien.**

VSEBINA / CONTENTS / INHALTSVERZEICHNIS

Leopoldina Plut Pregelj: Uvod	...347–353
<i>Introduction</i>	
<i>Einführung</i>	

**ČLANKI IN PRISPEVKI / ARTICLES AND OTHER CONTRIBUTIONS /
ARTIKEL UND BEITRÄGE**

Mateja Ribarič: Pogled v preteklost pedagoškega dela in dvajset let projekta Učne ure naših babic in dedkov v Slovenskem šolskem muzeju	...355–375
--	------------

*The history of the pedagogical work and the twenty years of the project Our
Grandmothers' and Grandfathers' Lessons at the Slovenian School Museum
Ein Blick in die Vergangenheit der pädagogischen Arbeit und zwanzig Jahre
des Projekts Lehrstunden unserer Großeltern im Slowenischen Schulumuseum*

Anton Arko: Otroci Emone	...377–386
<i>The Children of Emona</i>	
<i>Die Kinder Emonas</i>	

Branko Šuštar: Prve iskrice zamisli o muzejskih učnih urah, dileme in Slomškova nedeljska šola	...387–402
---	------------

*The first sparks of the idea of museum lessons, dilemma and
Anton Slomšek's Sunday school*
*Die ersten Funken der Idee des Museumsunterrichts, Dilemmas
und Slomšeks Sonntagsschule*

- Taja J. Gubenšek: **Zakaj je učna ura Cesarska himna postala uspešen pedagoški program?** ...403-419
Why has the Emperor's Hymn lesson become a successful pedagogical programme?
Warum wurde die Lehrstunde "die Kaiserhymne" ein erfolgreiches pädagogisches Programm?
- Tatjana Hojan, Mateja Pušnik: **"Kdor računstva se uči, svojega duha krepi." Učna ura računstva in stari učbeniki za računstvo na Slovenskem** ...420-442
"The one who learns math, is on the right mental path." Arithmetic lessons and old schoolbooks for arithmetic in Slovenia
"Wer Rechnen lernt, stärkt seinen Geist." Rechenunterricht und alte Lehrbücher für das Rechnen in Slowenien
- Marjetka Balkovec Debevec: **»Jako dobro in koristno je za deklice, da se nauče šivati.« O pouku ženskih ročnih del v osnovnem šolstvu** ...443-469
"It is very good and useful for girls to learn how to sew."
Women's handiwork lessons in primary school
»Es ist sehr gut und nützlich für Mädchen, das Nähen zu lernen.«
Über den Unterricht von Frauenhandwerk in der Grundschule
- Polona Koželj: **»Tanka črta gori, debela dol!« Zgodovinsko ozadje učne ure lepopisa v Slovenskem šolskem muzeju** ...470-487
"A thin line at the top, a thick line at the bottom!" The historical background of the handwriting lesson at the Slovenian School Museum
»Dünne Linie nach hoch, dicke nach unten!« Historischer Hintergrund des Schönschreibens im Slowenischen Schulmuseum
- Mateja Ribarič: **Učna ura »Zdrav duh v zdravem telesu« in telovadba v šoli na Slovenskem skozi zgodovino** ...488-502
The lesson "A healthy mind in a healthy body" and physical education in Slovenian schools through history
Die Lehrstunde »Gesunder Geist in einem gesunden Körper« und Sportunterricht in der Schule in Slowenien durch die Zeit
- Anton Arko, Polona Koželj: **Dobra priprava – odlična izvedba** ...503-510
Good preparation – excellent execution
Gute Vorbereitung für eine hervorragende Ausführung
- Tina Palaić: **Kako pa poučujejo učiteljice in učitelji v Slovenskem šolskem muzeju?** ...511-516
And how do the teachers at the Slovenian School Museum teach?
Wie Lehrer und Lehrerinnen im Slowenischen Schulmuseum unterrichten?

Meta Koželj: Raziskava o vlogi Slovenskega šolskega muzeja pri spoznavanju zgodovine šolstva v četrtem in petem razredu osnovne šole

...517–540

Study about the role of the Slovenian School Museum in learning about the history of school in years four and five of primary school

Studie zur Rolle des Slowenischen Schulumuseums beim Erlernen der Bildungsgeschichte in der vierten und fünften Klasse der Grundschule

SPOMINSKI ZAPISI / REMINISCENCES / ERINNERUNG

Uvod

...541–542

Introduction

Einführung

**Gospodična učiteljica/gospod učenik se predstavi /
Teachers introduce themselves /
Herr Lehrer / Fräulein Lehrerin stellt sich vor**

**Taja J. Gubenšek: Spomini gospodične učiteljice Medarde Meden:
dvajset let strahospoštovanja v muzejskem teatru Slovenskega
šolskega muzeja**

...543–546

*Reminiscences of the teacher Medarda Meden: twenty years of awe
at the museum theatre of the Slovenian School Museum*

*Erinnerungen von Fräulein Lehrerin Medarda Meden: 20 Jahre Ehrfurcht
im Museumstheater des Slowenischen Schulumuseums*

Valentina Tominec: Drobci z učne ure lepopisja ...547–548

Fragments from the handwriting lesson

Fragmente aus dem Schönschreiben

Jože Rupnik: Jožef Šolmajer ...549–550

Jožef Šolmajer

Jožef Šolmajer

Anton Arko: Po stopinjah gospoda učenika ...551–552

Following the teacher's steps

Auf den Spuren von Herrn Lehrer

Bernardka Rupnik: V babičinih čevljih ...553–554

In grandmother's shoes

In Großmutter's Schuhen

...555–558

Maja Hakl Saje: »Dober dan, gospodična učiteljica!«
“Good morning, Miss!”
»Guten Tag, Fräulein Lehrerin!«

...559–561

Matej Hrastar: Šolskemu nadzorniku za deželo Kranjsko in
šolskemu svetu

*To the school inspector for the land of Carniola and the school council
An den Schulaufseher für das Land Krain und an den Schulrat*

...562–564

Marko Novak: Biti učitelj v letu 1865 in 2020
*Being a teacher in 1865 and 2020
Lehrer in den Jahren 1865 und 2020*

...565–568

Matej Prevc: Kako je nastala muzejska učna ura iz časa Rimljjanov
*How the lesson from Roman times appeared
Wie die Museumsstunde aus der Zeit der Römer zustande kam*

...569–571

Mateja Pušnik: Kako se rodi gospodična učiteljica
*How a woman teacher is born
Wie Fräulein Lehrerin geboren wird*

...572–573

Mateja Pušnik: Tožba učiteljice lepopisa
*A handwriting teacher's lament
Klage einer Lehrerin für das Schönschreiben*

...574–575

Hana Čosić: Postala sem gospodična Matilda Trpežnik
*I became Miss Matilda Trpežnik
Ich wurde Fräulein Matilda Trpežnik*

...576–577

Klara Marija Keršič: Moje doživljjanje muzeja
*My experience of the museum
Meine Erfahrung mit dem Museum*

...578–580

Anja Bregar: Prilagojenost Slovenskega šolskega muzeja za obisk
oseb s posebnimi potrebami
*The Slovenian School Museum's adaptations for special needs persons
Anpassung des Slowenischen Schulumseums an Besucher mit besonderen
Bedürfnissen*

...578–580

Učne ure v gosteh /Guest appearances / Gastlehrstunden

...581

Irena Žmuc: Pedagoški program Učne ure naših babic in dedkov
*The pedagogical programme “Our grandfathers' and grandmothers' lessons”
Das pädagogische Programm „Lehrstunden unserer Großeltern“*

Nevenka Hacin: »Vaja dela mojstra, ako mojster dela vajo.« Sodelovanje Slovenskega šolskega muzeja in Zasavskega muzeja Trbovlje	...582–589
“Practice makes perfect, perfect makes practice.” Cooperation between the Slovenian School Museum and the Zasavje Museum in Trbovlje	
»Übung macht den Meister.« Zusammenarbeit zwischen dem Slowenischen Schulmuseum und dem Zasavje Museum Trbovlje	
Helena Rant: Učna ura naših babic v Gorenjskem muzeju Our grandmothers’ lesson at the Gorenjska Museum Die Lehrstunde unserer Großmütter im Gorenjska Museum	...590–592
Milojka Magajne: Gospodična učiteljica na obisku v Cerkljanskem muzeju	...593–595
A lady teacher visits the Cerkno Museum	
Fräulein Lehrerin besucht das Museum von Cerkno	
Lavra Fabjan: Učna ura iz leta 1811 iz časa Ilirskih provinc – Vodnikova šola v Dolenjskem muzeju Novo mesto	...596
A lesson from 1811, from the time of the Illyrian provinces –	
Vodnik’s school at the Dolenjska Museum in Novo mesto	
Die Lehrstunde aus dem Jahr 1811 aus der Zeit der Illyrischen Provinzen –	
Vodniks Schule im Dolenjska Museum Novo mesto	
 Vtisi obiskovalcev učnih ur / Impressions of lesson attendants / Eindrücke der Lehrstundenbesucher	
Dragan Kiurski: Učne ure zgodovine v Slovenskem šolskem muzeju	...597–598
History lessons at the Slovenian School Museum	
Geschichtslehrstunden im Slowenischen Schulmuseum	
Ivana Dumbović Žužić: Učna ura lepopisa in Hrvaški šolski muzej	...599–600
Handwriting lesson and the Croatian School Museum	
Die Lehrstunde des Schönschreibens und das Kroatische Schulmuseum	
Tatjana Hojan: Učna ura	...601–602
A Lesson	
Die Lehrstunde	
Mateja Pušnik: Vtisi obiskovalcev učnih ur	...603–622
Impressions of lesson attendants	
Eindrücke der Lehrstundenbesucher	

BIBLIOGRAFIJA / BIBLIOGRAPHIE

Polona Koželj, Mateja Pušnik: Bibliografija člankov in prispevkov o učnih urah v SŠM (1999–2019)	...623–628
<i>Bibliography of articles and other contributions about museum lessons at the Slovenian School Museum (1999–2019)</i>	
<i>Bibliographie von Artikeln und Beiträgen zu den Lehrstunden im Slowenischen Schulumuseum (1999–2019)</i>	
AVTORJI PRISPEVKOV Šolske kronike št. 3, 29/LIII, 2020 / LIST OF CONTRIBUTORS / AUTOREN	...629–630
SODELAVCI Šolske kronike št. 3, 29/LIII, 2020 / LIST OF CONTRIBUTORS / MITARBEITER	...631–632
NAVODILA AVTORJEM IN AVTORICAM / INSTRUCTIONS TO CONTRIBUTORS / ANLEITUNGEN FÜR AUTOREN	...633–634

Šolska kronika – revija za zgodovino šolstva in vzgoje. Glasilo Slovenskega šolskega muzeja, Ljubljana (Slovenija) je slovenska znanstvena in strokovna revija za zgodovino šolstva, pedagogike in vzgoje, ki jo od leta 1992 samostojno izdaja Slovenski šolski muzej v Ljubljani. Revija ima začetke v skupnem zborniku šolsko-pedagoških muzejev v Ljubljani, Zagrebu in Beogradu, ki je začel izhajati leta 1964 kot Zbornik za zgodovino šolstva in prosvete.

School Chronicle – Journal of the History of Schooling and Education. Bulletin of the Slovenian School Museum. Ljubljana (Slovenia) is a Slovenian scientific and professional publication concerned with schooling, pedagogy and education. Since 1992 it has been independently issued by the Slovenian School Museum in Ljubljana. The Miscellany has developed from a joint publication of the school-pedagogical museums in Ljubljana, Zagreb in Belgrade, which began to be published in 1964 under the title of A Miscellany of the History of Schooling and Education.